

הם לא רצו

בחנינה!

הראיון שנתן בשבוע שעבר אחד מחנוני השב"כ להעולם הזה - הראשון שניתן עלידי מישהו מן החנונים מאז החנינה - גרם לזעזוע ולזעם בחוגים המצומצמים הקרובים לפרשה - צמרת המדינה וקהילת המודיעין.

בייחוד גרם לתדהמה הגילוי העיקרי שבראיון: שחנוני השב"כ - או אחדים מהם - כלל לא רצו בחנינה, ושהם רואים בחנינה תחבולה של הדרג המדיני כדי למנוע את חשיפת חלקו בפרשה.

ב-25 ביוני 1986 העניק נשיא המדינה חנינה לארבעה מראשי השב"כ, על המעשים שעשו בלילה הרצח, בין ה-12 וה-13 באפריל 1984, ולאחר מכן, הארבעה היו אברהם שלום, ראש השב"כ, יוסי גינור, סר, מבכירי השרות, ושני מיישי פטנים, שזוהו רק באות הראי שונה של שמות מיישפוטניהם - ו' וש'. לאחר מכן זכו בחנינה דומה שיבעה אנשי-שב"כ נוספים.

בעיקבות המונולוג של החנינים האלו, התחיל השבוע ב' חוגים וידעיי-דבר הרויבות הישן מחדש. אולם לחוג המצומצם ביותר של המעורבים בפרשה לא היתה בדיברי החנוני הפ' תעה. כבר בשעת-מעשה בליל החנינות, לא התלהבו אנשי ה' שב"כ מן הרעיון לבקש חנינה. הנה השתלשלות-העניינים שהובילה להענקת החנינה ב' אותו לילה, ובהם פרטים הר' אים כאן אור בראשונה:

● חבר-הכנסת יורם ארדור מעלה בראשונה באוזניו של יצחק שמיר, אז ממלא-מקום ראש-הממשלה, את רעיון החנינות כפיתרון אפשרי של תסיבות השב"כ.

● אחרי התייעצויות ממושכות, מטלפן שמיר אל עורך-הדין רס כספי, שמונה עלידי ראש-הממשלה שימעות פרס לספל בפרשה, מכיוון שהיועץ המישפטי לממשלה, יצחק זמיר, סירב לייצג את הממשלה בנסיונה להשתיק את הפרשה, שהוא לחם לחשיפתה.

● מייד אחרי-כן מדווחים גם לפרס על-הרעיון החדש.

● אחרי בדיקה מישפטית של הרעיון, שבה משתתף גם עורך-הדין יעקב נאמן, מסתבר כי תהי' ליד-החנינה הוא אכן אפשרי ובר-ביצוע.

● חודש אחרי פנייתו של שמיר, מכנסים את אנשי-השב"כ הנוגים עים-בדבר ומוסרים הם לראשונה את הרעיון - הודאה באשמה תמורת חנינה על חלקם בפרשה, כמה סערה.

ארבעת אנשי-השב"כ המדוב' רים - אברהם שלום, יוסי גינור ושני המישפטנים המכונים ו' וש' אינם ששים לרעיון, שלום מגלה דאגה לגורל אנשיו.

בקרב הארבעה - ואנשי-שב"כ נוספים הנוכחים במקום - יש הת' מרמרות על מה שנראה להם כ' אי-כוננות של הדרג המדיני לשאת באחריות למעשיו או לחל' קו.

המישפטנים מסבירים להם שהם יכולים לסרב לרעיון החנינה, ללכת לחקירה מישטרית ושם לשמור על זכות-השתיקה. אם יש-מרו כל ה-11 על זכות-השתיקה - יתכן שלא יהיה ניתן לנגוע באיש מהם.

ההצעה הזאת אך מגבירה את ההתמרמרות בקרב אנשי-השב"כ, הטוענים שכל מעשיהם - ובכלל זה

הרצח ושיבוש הליכי החקירה - נעשו למען המדינה. הם מתגאים בכל אשר ביצעו, ומתכוונים לדבר עלי-כך בחקירה המישטרית בגא' ויה.

נכנסים לחדר נפרד להתייעצויות. אברהם שלום ושני המישפטנים משתכנעים לקבל את החנינות. האגוז הקשה ביותר לפיצוח הוא יוסי גינור. הוא מטלפן לאשתו.

חחילה התנגדו אנשי השב"כ

לקבלת חנינה וראו בכך תחבולה של

הדרג המדיני להסתרת אחריותו

על אנשי השב"כ הופעל לחץ כבד

לקבל את החנינה של הנשיא

שלמה גינור היה האגוז הקשה

ביותר, וטילפן לאשתו בניירוק כדי

להתייעץ עימה בפרם הסכים

כבר בלילה חנינה הוצע לשיבעה

האחרים לבקש חנינה, אך הם סידבו

הוצע לחנונים לשחק בחקירת

המישטרה במקום לקבל חנינה,

אך הם סידבו בכל חוקי

השוה בניירוק, ומתייעץ עימה. י' אשר סירב דקות ספורות קודם לכן להצטרף למבקשי-החנינה, נר' תם למאמצים לשכנע את גינור. בפיהם של אנשי-השב"כ טענות קשות על "התחמקותו" של הדרג המדיני מהאחריות לפעילותם.

● לבסוף מצליחים הכל לשכנע את ארבעת אנשי-השב"כ לבקש חנינה. כספי מציע לחנונים להוסיף את הניסוח המפורסם: שפעלו "ברשות ובסמכות". הנימוק שלו לתוספת: למען ההיסטוריה, למען

● אנשי-השב"כ ומקורביהם

לו ולאנשיו חנינות, אם לאו.

● בתום השיחה מגיעים לבית הנשיא עורכי-הדין נאמן וכספי, ומצרפים את המלצתם, להעניק חנינה לאנשי-השב"כ המעורבים בפרשה, ובכך לסיים את הפרשה. הנשיא מקבל את המלצתם.

● בכל זאת מתעקשים המישפוטנים לשוב לבית-הנשיא עם שר-המישפטנים דאז, יצחק מודעי, כדי שהאחריות לעצד - שבוודאי יירשם בהיסטוריה - לא תיפול רק על כתפיהם. מודעי, אגב, הוא שרשם את נוסח בקשות-החנינה בכתב-ידו (לאחר מכן טען במישפוטנים כי לא שם לב לניסוח "ברשות ובסמכות").

● בשעת-לילה מאוחרת מצטרף מודעי אל נאמן וכספי, השלושה מגיעים אל בית-הנשיא, ומסכמים עימו על מתן חנינות לאברהם שלום, יוסי גינור, ו' וש'.

● בינתיים מתכנסים חברי הקבינט המדיני לשיבה ארוכה אל תוך הלילה.

● מייד אחרי-כן נולד הצורך לכנס ישיבת-ממשלה שלא מה-מניין, כדי שלא ליצור בהלה, ול' אפשר לשרי-הקבינט להתרענן מ' הדיונים הממושכים, מוחלט שלא להזעיק את חברי-הממשלה באמ' צע הלילה, ומורים ליוסי ביילין לכנס את הישיבה בשעה 6 בבוקר.

● כפי שצפו המישפטנים שעס' קו בפרשת מתן-החנינות, נולד כע' בור כמה חודשים הצורך להעניק חנינה לשיבעה אנשי-שב"כ הנו' ספים, בעיקבות ההחלטה לחקור את פרשת-השב"כ במישטרה. ני'

ראשי-השב"כ שלום אחרי ההסתערות על האוטובוס ברשות ובסמכות!

שיא-המדינה חיים הרצוג ושרי-המישפטנים - הפעם זהו אברהם שריר - ממליצים על גל-החנינות השני, מחמת "התקדים" של גל-החנינות הראשון. הפעם עובר מתן החנינות בשקט יחסי, שנמשך עד לשבוע שעבר.

● במקביל נקבעה לשלום מגי' שה בת שעה, בארבע עיניים, עם נשיא-המדינה, שלום מתבקש ל' שחזר בפרוטרוט באוזני הנשיא את פרשת האוטובוס מתחילתה. השיחזור של שלום אמור לסייע בידי הנשיא להחליט אם להעניק